

stih, ki so bili pridobljeni v šolah, univerzah ali drugih formalnih organizacijah za izobraževanje. »Priznavanje vseh oblik učenja je zato prednostna naloga ukrepov Evropske unije na področju izobraževanja in usposabljanja.« (Validation ..., 2011) Beremo še, da je »učenje, ki se odvija v sistemih formalnega izobraževanja in usposabljanja, tradicionalno vidnejše in priznано na trgu dela ter v družbi na splošno« (ibid.), šele na »novejši čas« pa je oprta trditev, da je

»kljub temu *v zadnjih letih* (poudarila P.K.) pomembnost učenja v neformalnih in priložnostnih okoliščinah vse bolj cenjena. Da bi prepoznali in potrdili, vrednotili te, nevidne učne izkušnje, potrebujemo nove pristope«. (Validation ..., 2011)

Gotovo je res, da je tradicionalno vrednotenje formalno pridobljenega znanja neprizanesljivo do znanja, pridobljenega po drugih poteh, vsekakor pa je res tudi, da debate o potrebi po potrjevanju neformalnega izobraževanja in priložnostnega učenja ne moremo omejiti na zadnjih nekaj let, saj obstajajo države, ki se s tem sistematično ukvarjajo že desetletja.

Na evropski ravni je bilo doslej storjenega že veliko. Leta 2009 je Cedefop, referenčni center Evropske unije za poklicno in strokovno izobraževanje, objavil ,Evropske smernice za priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja' (European guidelines ..., 2009), ki temeljijo na skupnih načelih, ki jih je Svet sprejel leta 2004, in na delu skupine za priznavanje učnih izidov (zdaj Skupina za učne izide) ter omogočajo podporo orodje za razvoj praks potrjevanja. Prav tako Evropska komisija pričakuje, da bo potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja v celotni Evropi spodbudilo vpeljevanje evropskega ogrodja kvalifikacij (EQF) in razvoj nacionalnih ogrodij kvalifikacij. (Validation ..., 2011)

Evropska unija je doslej sprejela veliko število dokumentov, ki se vsaj delno nanašajo tudi na priznavanje neformalno pridobljenega znanja. Na tem mestu ne bomo omenjali vseh, saj je bilo to storjeno v drugih publikacijah (cf. Kelava, 2005, 2006), temveč bomo osnovne dokumente le orisali, podrobneje pa se bomo posvetili Københavnski deklaraciji in sporočilom, ki jo ji sledila, saj se le-ta kar najtesneje navezujejo na področje priznavanja in širše na področje poklicnega in strokovnega izobraževanja.

Skoraj dvajset let nazaj seže Bela knjiga o izobraževanju in usposabljanju v Evropi, ki pod prvim splošnim ciljem predvideva tudi priznavanje spretnosti (Teaching and learning ..., 1995: 53).

Četrto izmed šestih ključnih sporočil Memoranduma o vseživljenjskem učenju, ,vrednotenje učenja', se glasi, da je »pomembno izboljšati